

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	8 februari 2024
Zaaknummer	Z2023-00000546	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00022823	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	21 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locatie aangetroffen verblijfplaatsen		

Loo Plan B.V. heeft namens Cazas Wonen een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Midrethstraat, Van Wassenaerstraat en de Bucho van Montzimastraat in Mijdrecht (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000546.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in de artikelen 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van nesten van de gierzwaluw.
- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in de artikelen 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 3.5, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de laatvlieger.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 september 2024 tot en met 30 november 2026.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van planmatig onderhoud en energetische werkzaamheden aan de woningen in het plangebied. Deze woningen vormen "complex 3205". De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

Hierbij worden onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- schoorsteen verwijderen en terug plaatsen prefab schoorsteen;
- aanbrengen nieuw dakpakket;
- aanbrengen koudebrug onderbreking ter plaatse van dakvoet;
- vervangen van de bestaande zinken goten en hemelwaterafvoeren (B₄₄/M₄₄) incl. demonteren en herplaatsen onderste rij dakpannen;
- plaatsen CV panelen op projectwoningen;
- reinigen en herstellen van metselwerk;
- herstel van betonlateien;
- aanbrengen van spouwankers;
- (bij)vullen van spouwisolatie;
- asbestsanering.

Het plangebied is gelegen in Mijdrecht en bestaat uit de Bucho van Montzimastraat, Hoofdweg, Midrethstraat en de Van Wassenaerstraat.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, tweede lid voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*) en artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Ook vraagt u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikel 3.5, tweede lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). U vraagt ontheffing aan voor de periode van 1 september 2024 tot en met 30 november 2026.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gierzwaluw. Dit artikel is echter niet van toepassing omdat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de gierzwaluw. Omdat het verbod op het opzettelijk storen niet overtreden wordt, is ontheffing niet nodig.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 9 oktober 2023 en 9 januari 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gierzwaluw is beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

"De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek voor de in deze ontheffing aangevraagde woningen, de werkzaamheden zijn locatie gebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde."

Werkwijze

"Bij dit project is ervoor gekozen om het hele dak te vervangen (op de twee woningen van de laatvliegerverblijven bij Bucho van Montzimastraat 34 en Van Wassenaerstraat 34 na) in plaats van de woningen te voorzien van binnendakisolatie. De reden hiervan is de huidige staat van de dakpannen. De bestaande dakpannen zijn dermate aangetast dat deze vervangen moeten worden. Binnendakisolatie terwijl de huidige dakpannen vervangen worden, is niet rendabel."

Bij Bucho van Montzimastraat 34 en Van Wassenaerstraat 34 worden enkel de dakpannen vervangen door identieke dakpannen. De dakpannen zijn versleten en aan vervanging toe, daarom is ervoor gekozen ze te vervangen bij de twee woningen waar het dak niet geïsoleerd wordt"

U verwijst hierbij naar de Inspectie- en nulmeet rapportages (Dak 01 t/m Dak 10 van Dakota van september 2021. Ook geeft u aan:

"Er is gekozen voor isolatie van buitenaf via de bestaande spouwmuur omdat naast het isoleren, het voegwerk voor een groot deel aan vervanging toe is, de gevels gereinigd en geïmpregneerd moeten worden. Door de opbouw van de eengezinswoningen zorgt het plaatsen van de steigers ten behoeve van gevelherstel en -reiniging mogelijk al voor vernieling van verblijfplaatsen (plaatsen van vaste steigers met mogelijk steigerdoeken). Daarnaast is het isoleren van de gevels aan de binnenzijden van de woningen ongewenst. Om aan de binnenzijde te isoleren moeten bewoners tijdelijk uit huis worden geplaatst om ruimte te maken voor de werkzaamheden. Daarnaast gaat het isoleren aan de binnenzijde ook ten koste van een deel van de woonruimte.

Bij de twee woningen waar laatvliegerverblijven zijn aangetroffen is gekozen voor een alternatieve aanpak. De dakpannen zullen vervangen worden, omdat de bestaande dakpannen dermate zijn aangetast dat deze vervangen moeten worden. Het dak zal echter niet vervangen worden. In plaats daarvan zullen de pannen vervangen worden door identieke pannen en zal het zolderdak en de spouw ter hoogte van de zolderverdieping niet geïsoleerd worden. In plaats hiervan wordt de zoldervloer en de spouw tot maximaal 30 cm boven de huidige zoldervloer geïsoleerd. Zo blijven de laatvliegerverblijven intact. Daarnaast zullen de daken voorzien worden van zonnepanelen. Om verstoring van het microklimaat onder de dakpannen te voorkomen zullen de zonnepanelen pas vanaf de 5de pannenrij, gezien van de kopgevel, geplaatst worden.

Er wordt voor de gierzwaluw en de laatvlieger direct permanente voorzieningen aangebracht. Zo is de kans op dubbele verstoring verkleind. Voor deze soorten is dit ook noodzakelijk. Zodra een tijdelijke voorziening die in gebruik is genomen weer wordt verwijderd, moet de beschermde soort opnieuw wisselen van verblijfplaats.

Planning

"Binnen dit project zal buiten het broedseizoen van de gierzwaluw en de meest kritische periode van de laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (het kraamseizoen, lopend van 15 mei t/m 31 augustus) gewerkt worden. Binnen de randvoorwaarden van het werk (afspraken met bewoners, Gemeente, doelen in Klimaatakkoord) is het niet mogelijk om geheel buiten de kritische periode van winterrust van de vleermuizen (1 november tot 1 april) te werken. Door tijdig mitigerende maatregelen te treffen worden de effecten verzacht. Binnen dit project is geen alternatieve planning mogelijk waardoor de effecten misschien kleiner zouden zijn."

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de gierzwaluw heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: "in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid".

Voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger heeft u ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belangen

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn voor onderhoud van de woningen en om de woningen energiezuinig te maken. Hierbij verwijst u naar het Verbeterplan complex 3205 Cazas Wonen, Atriensis, 30 september 2022.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van onderhoud en verduurzaming van de woningen en waarom dit nodig is. De huidige projectwoningen hebben een gemiddeld energielabel D. Door uitvoeren van energetische aanpassingen krijgen de woningen een energielabel A+/A++.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

De ingreep is dus in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

- **Gierzwaluw**
De gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn 13 nestlocaties vastgesteld in 12 woningen binnen het plangebied. De nestlocaties bevinden zich in de woningen van Bucho van Montzimastraat 17, Midrethstraat 35, Van Wassenaerstraat 14, 17, 18, 22, 24, 26, 28, 30, 34 (twee maal) en 35. De nestlocaties zijn verspreid aanwezig op verschillende locaties binnen de woningen. De dieren maken gebruik van de ruimte boven de gevel en onder de dakgoot in met name de Van Wassenaerstraat en verder van de ruimte tussen de gevelpannen en de gevel.
- **Gewone dwergvleermuis**
De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn in totaal één kraamverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de soort aangetroffen. De kraamverblijfplaats is aangetroffen in de woning op Midrethstraat 17, het betreft hier ongeveer 15 individuen. De verblijfplaats bevindt zich onder de dakgoot aan de zuidoostzijde van de woning. De aanwezigheid van een paarverblijfplaats is vastgesteld aan de hand van het paarterritorium dat is aangetroffen. Op de locaties waar een gedeelte van het paarterritorium de woningen binnen het plangebied raken, wordt er zorgvuldigheidshalve van

uitgegaan dat het paarverblijf in één van de woningen aanwezig is. De paarverblijfplaats bevindt zich ten hoogte van de woningen aan de Bucho van Montzimastraat. De exacte invliegopening van de paarverblijfplaats is onbekend.

Bij het inventariseren van het plangebied is er afgeweken van het op dat moment van toepassing zijnde Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017)), hierbij is 75% overzicht van het gebied niet bereikt. Hierdoor is mogelijk een onderschatting gemaakt van het aantal aanwezige zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Om de onderschatting van het aantal zomerverblijfplaatsen te corrigeren, wordt er een inschatting gemaakt van het aantal aannemelijke zomerverblijfplaatsen op basis van een betrouwbare berekening, toegepast op de aangetroffen en vastgestelde verblijfplaatsen. Het aantal zomerverblijfplaatsen in het onderzochte plangebied komt hierbij op een aantal van twee zomerverblijfplaatsen uit. Voor dit aantal dient daarom gemitigeerd en in sommige gevallen gecompenseerd te worden. Dit betekent dat er één kraamverblijfplaats, twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf ter plaatse van de vastgestelde verblijfplaatsen niet uitgesloten worden.

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie paarverblijfplaatsen van de soort aangetroffen. De paarverblijfplaatsen bevinden zich in de woningen van Bucho van Montzimastraat 26, Midrethstraat 35, Van Wassenaerstraat 12.

Bij het inventariseren van het plangebied is er afgeweken van het op dat moment van toepassing zijnde Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017)), hierbij is 75% overzicht van het gebied niet bereikt. Hierdoor is mogelijk een onderschatting gemaakt van het aantal aanwezige zomerverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Om de onderschatting van het aantal zomerverblijfplaatsen te corrigeren, wordt er een inschatting gemaakt van het aantal aannemelijke zomerverblijfplaatsen op basis van een betrouwbare berekening, toegepast op de aangetroffen en vastgestelde verblijfplaatsen. Het aantal zomerverblijfplaatsen in het onderzochte plangebied komt hierbij op een aantal van vier zomerverblijfplaatsen uit. Voor dit aantal dient daarom gemitigeerd en in sommige gevallen gecompenseerd te worden. Dit betekent dat er vier zomerverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf ter plaatse van de vastgestelde verblijfplaatsen niet uitgesloten worden.

- **Laatvlieger**

De laatvlieger is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn één kraamverblijfplaats met 25 individuen en één verblijfplaats met acht individuen, waarvan wordt aangenomen dat dit ook een kraamverblijfplaats is, aangetroffen. De kraamverblijfplaats met 25 individuen is aangetroffen aan de Bucho van Montzimastraat 34 onder de nokpannen aan de zuidwestzijde

van de woning. De kraamverblijfplaats met acht individuen is aangetroffen in de woning aan de Van Wassenaerstraat 34 onder de nokpannen aan de zuidwestzijde van de woning.

De locaties van de aangetroffen nestlocaties van de gierzwaluw en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Landelijk:

In de broedperiode is de gierzwaluw een algemeen voorkomende soort in Nederland, waarbij ze voornamelijk in stedelijk gebied aanwezig kunnen zijn (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). De aantallen en aantalsontwikkelingen van gierzwaluwen zijn momenteel onduidelijk. Er wordt geschat dat het aantal broedparen tussen de 45.000 en 70.000 ligt (Gierzwaluw. Stats.sovon.nl. Sovon, 2022). Vanaf 2007 is de broedpopulatie van de gierzwaluw significant afgenomen (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). De gierzwaluw gebruikt vaak jaren achtereenvolgende nestplaatsen (Kennisdokument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017), maar is een mobiele soort die zich door heel Nederland verspreidt. Het verspreidingsgebied is hierdoor beoordeeld als gunstig (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018).

Woningrenovatie, nieuwbouw en het Bouwbesluit-verbod van openingen (zoals stootvoegen) in woningen hebben invloed op het aantal nestgelegenheden voor gierzwaluwen. Hierdoor is de kwaliteit van het leefgebied afgenomen (Kennisdokument gierzwaluw. BIJ12, versie 1.0 - 2017). Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelde de landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw in 2013 nog als gunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding vijf jaar later als ongunstig – ontoereikend.

Regionaal en lokaal:

U geeft aan: "Tijdens nadere onderzoeken (...) en volgens de NDFF wordt de gierzwaluw regelmatig aangetroffen in Mijdrecht. Bij de woningen aan complex 3205 zijn, in vergelijking met de (...) onderzochte complexen in bezit van Cazas Wonen in dezelfde stad, de meeste gierzwaluwnesten aangetroffen."

Gewone dwergvleermuis

Landelijk:

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdokument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiewerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

Regionaal en lokaal:

U geeft aan: "Gewone dwergvleermuizen worden vrijwel overal aangetroffen waar bebouwing aanwezig is. In dorpen en steden en zo ook in Mijdrecht, is het de meest algemene vleermuis. Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht wordt de gewone dwergvleermuis nagenoeg altijd aangetroffen. In de omgeving van het studiegebied zijn geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bekend vanuit de NDFF. (...) De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen."

Ruige dwergvleermuis

Landelijk:

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poerink en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdokument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdokument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

Regionaal en lokaal:

U geeft aan: "De ruige dwergvleermuis wordt ruim verspreid en vooral in het noordwesten van Nederland aangetroffen. Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht is de ruige dwergvleermuis meermaals aangetroffen. In de omgeving van het studiegebied zijn geen verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis bekend vanuit de NDFF. (...) De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen."

Laatvlieger

Landelijk:

De staat van instandhouding in Nederland is onbekend (Factsheets voor 24 soorten in Gelderland. Norren, van E. (red.), 2019 en Report on Article 17 for Netherlands, species reports. Eionet, 2019). In de vogel- en habitatrictlijn rapportage 2019 is voor de laatvlieger de trend als "ongunstig/ontoereikend" beschreven (Vogel en habitatrictlijnsoorten rapportage 2019. Wageningen University & Research, 2020).

Regionaal en lokaal:

U geeft aan: "Bij eigen onderzoek binnen Mijdrecht is de laatvlieger regelmatig aangetroffen. In de directe omgeving zijn bijvoorbeeld, naast de aangetroffen verblijven bij complex 3205, tijdens eerdere onderzoeken bij woningen aan de Hoofdweg en Borsaliastraat kraamverblijven van de laatvlieger aangetroffen. Vanuit de NDFF zijn in de omgeving van het studiegebied geen verblijfplaatsen van de laatvlieger bekend. (...) De NDFF bevat te weinig informatie over verblijfplaatsen en ook de waarnemingen die tijdens het nader onderzoek gedaan zijn, zijn niet voldoende om de lokale staat van instandhouding te bepalen."

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen 13 nestplaatsen van de gierzwaluw vernielen. Ook zullen één kraamverblijfplaats, twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, en vier zomerverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis worden vernield. Hierdoor worden de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze.

Verder worden twee kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger tijdelijk verstoord.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Bij de te plaatsen alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis moet er rekening gehouden worden met de juiste afmeting en het vereiste aantal lagen in de kast zoals voorgeschreven in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Het gaat hierbij om de binnenmaten van de kast. De binnenmaten van de al geplaatste kasten ter compensatie van de kraamverblijfplaats zijn te klein. Met name de hoogte van de kasten is van belang om bij grote kraamkolonies een goede variatie in het microklimaat aan te bieden. De geplaatste kasten zijn te laag vergeleken met de voorgeschreven maten in het kennisdocument. Maar in dit geval bestaat de kast uit drie lagen, waardoor er toch een variatie aan microklimaat aangeboden wordt. Deze variatie in microklimaat is waarschijnlijk voldoende voor de kleine kraamkolonie (15 individuen) die is aangetroffen in het plangebied. Wij gaan bij deze aanvraag dan ook akkoord met het gebruiken van de aangeboden kasten.

In verband met het aantasten van 13 nesten van de gierzwaluw moet de effectiviteit van de permanente alternatieve voorzieningen voor de gierzwaluw worden gemonitord. Hierover zijn aanvullende voorschriften opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de gierzwaluw en er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Loo Plan B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

1. Stichting Cazas Wonen;
2. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
3. Gemeente De Ronde Venen.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

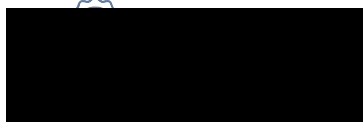
3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een

deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige. Het natuurvrij verklaren mag pas gedaan worden na vijf aaneengesloten nachten met gunstige weersomstandigheden op ten minste twee dagen. Gunstige weersomstandigheden zijn: een temperatuur van minimaal 12 graden C° bij zonsondergang, droog en geen harde wind. Als het gebouw niet natuurvrij wordt verklaard, moet worden gecontroleerd of en geborgd dat de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Pas wanneer geen verblijfplaatsen meer worden aangetroffen kan het plangebied voor de werkzaamheden worden vrijgegeven.
12. Bij het plaatsen van de tijdelijke en permanente kasten dient er rekening mee gehouden te worden dat de alternatieve verblijfplaatsen:
 - binnen een straal van 200 meter van de vastgestelde verblijfplaatsen opgehangen worden in het geval van zomer- en paarverblijfplaatsen. Kraamkasten dienen binnen een straal van 50 meter te worden opgehangen;
 - op verschillende windrichtingen komen te hangen;
 - de in- en uitvliegopening op minimale 3 meter hoogte hebben;
 - een vrije aanvliegeroute hebben;
 - vrij zijn van kunstlicht en verstoring (geen lichtuitstraling van straatverlichting, verlichting aan woningen of vanuit aanwezige ramen);
 - buiten bereik liggen van predatoren;
 - buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden hangen.

Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.
14. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen pas verwijderd worden wanneer de permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de geldende gewenningsperiode na de realisatie van de permanente alternatieve verblijfplaatsen verstreken is. Wanneer de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen niet in gebruik zijn genomen, mogen deze verwijderd worden onder ecologische begeleiding. Indien blijkt dat de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen in gebruik zijn genomen door de soorten waarvoor de ontheffing is verleend, mogen deze alleen verwijderd worden onder ecologische begeleiding en nadat deze ongeschikt zijn gemaakt in de voor de soort actieve (en minst kwetsbare) periode.

Monitoring

15. Om te bepalen of de soortgerichte beschermingsmaatregelen voldoende effectief zijn, moeten deze worden gemonitord. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van de permanente alternatieve voorzieningen van de gierzwaluw.

16. Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden gericht op de volgende onderzoeksvragen:
 - a. of de gierzwaluw gebruikmaakt van de aangeboden permanente alternatieve voorzieningen;
 - b. met welke aantallen van de soort hiervan gebruik wordt gemaakt;
17. De monitoring van de gierzwaluw en de huismus wordt uitgevoerd volgens het dan geldende Netwerk Groene Bureaus (NGB) soorteninventarisatie protocol.
18. Het monitoringsonderzoek start tijdens het 2^e jaar na realisatie van de permanente alternatieve voorzieningen. Vervolgens moet het monitoringsonderzoek elke twee jaar worden uitgevoerd tot en met zes jaar na het realiseren van de permanente alternatieve verblijfplaatsen. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring plaatsvindt in 2026, 2028, 2030 en 2032. Wanneer in broedsucces in de permanente alternatieve voorzieningen succesvol is aangetoond mag de monitoring beëindigd worden.
19. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
20. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - a. Onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
 - b. Beschrijving van de onderzochte maatregelen (datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
 - c. Onderzoeksresultaten (vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);
 - d. Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soort, dezelfde functie en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd).
 - e. Bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.
21. De monitoringsrapportage moet uiterlijk op 31 oktober van elk jaar waarin de monitoring is uitgevoerd worden verstuurd aan de RUD Utrecht via wnl@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.

De monitoringsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de ontheffing:

- Als voor het einde van de monitoringsperiode blijkt dat door de maatregelen de gewenste effecten behaald zijn, kan de provincie Utrecht besluiten dat eerder gestopt mag worden met de monitoring;
- Als blijkt dat de maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan de provincie Utrecht extra maatregelen opleggen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Bron: "Concept activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Planmatig onderhoud met energetische maatregelen voor complex 3205, Midrethstraat in Mijdrecht" van 21 maart 2023.

Tijdelijke maatregelen

Wijze van ongeschikt maken

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kritische periode voor de kraamverblijfplaats (deze loopt van 15 mei t/m 31 augustus). Individueel overwinterende vleermuizen kunnen echter niet uitgesloten worden. Binnen de randvoorwaarden van het werk (afspraken met bewoners, Gemeente, doelen in Klimaatakkoord) is het niet mogelijk om geheel buiten de kritische periode van winterrust van de vleermuizen (1 november – 1 april) te werken en moeten verblijfplaatsen ruim vóór aanvang van de werkzaamheden tijdig ongeschikt worden gemaakt.

Aanvulling 9 januari 2024:

"Het ongeschikt maken van de projectwoningen zal plaatsvinden tussen 1 oktober en 1 november."

Voor wat betreft de kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger :

"De verblijfplaatsen zullen weer beschikbaar zijn vóór 15 mei, voor de start van het nieuwe kraamseizoen."

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw worden de projectwoningen niet ongeschikt gemaakt omdat er gewerkt wordt buiten de periode dat de gierzwaluwen in Nederland aanwezig zijn.

Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger

Woningen met vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt (...). Toegangen tot gevelpannen op kopse zijden worden dichtgezet met panlatten of hoekprofielen. Vleermuizen kunnen het gebouw verlaten door het plaatsen van exclusion flaps. Deze moeten op maximaal 5 meter afstand per verdieping geplaatst worden, zodat de vleermuizen nooit een grotere afstand dan 2,5 meter moeten overbruggen. Exclusion flaps worden geplaatst op de ecologisch meest kansrijke open stootvoegen, alle overige openingen worden dichtgezet met stootvoegborsteltjes. PUR-schuim mag niet worden toegepast in verband met mogelijke beschadiging van vleermuizen en het vervuilende karakter.

Tijdelijke voorzieningen

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Voor de 10 zomer- en paarverblijfplaatsen zijn 40 vleermuis kasten geplaatst [met een afmeting van 53x20x1.8/1.5cm]. Voor de aangetroffen kraamverblijfplaats zijn vier tijdelijke kraamkasten [met een afmeting van 64x67x1.8/2.0/2.2 cm] geplaatst. De kasten zijn geplaatst op 27 & 28 februari 2023. Hiermee wordt voldaan aan de gewenningsperiode van minimaal zes maanden voor de zomer- en paarverblijfplaatsen en een heel kraamseizoen voor de kraamvoorziening voorafgaand aan het ongeschikt maken.

Alle tijdelijke mitigatie voor vleermuizen is geplaatst binnen het, tijdens het nader onderzoek onderzochte, gebied. De tijdelijke mitigatie is alleen geplaatst op locaties waar geen paarterritorium van vleermuizen aanwezig zijn, behalve als het één van de paarterritoria betreft waarvoor gemitigeerd wordt. Hierdoor is verdringing van bestaande territoria uitgesloten en zijn alle voorzieningen potentieel geschikt.

Plaats	Straat	Huisnummer	Postcode	Vleermuis kraamkast (type VMT3)	Vleermuis muurschaal (type VMT1)	Oriëntatie voorziening
Mijdrecht	Anselmusstraat	1	3641AM		1	NW
Mijdrecht	Anselmusstraat	1	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	5	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	7	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	13	3641AM	1		ZO
Mijdrecht	Anselmusstraat	13	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	25	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	29	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	31	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Anselmusstraat	32	3641AN		1	NO
Mijdrecht	Anselmusstraat	38	3641AN		1	NO
Mijdrecht	Anselmusstraat	45	3641AM		1	ZW
Mijdrecht	Bisschop Koenraadstraat	2	3641AA		1	NO
Mijdrecht	Bisschop Koenraadstraat	12	3641AA		1	ZO
Mijdrecht	Bucho van Montzimastraat	1	3641BA		1	NW
Mijdrecht	Bucho van Montzimastraat	15	3641BA		1	NW
Mijdrecht	Bucho van Montzimastraat	19	3641BA		1	NW
Mijdrecht	Bucho van Montzimastraat	27	3641BA		1	NW
Mijdrecht	Bucho van Montzimastraat	31	3641BA		1	NW
Mijdrecht	de Borsaliastraat	7	3641CS		1	ZW
Mijdrecht	de Borsaliastraat	7	3641CS		1	NW
Mijdrecht	de Borsaliastraat	17	3641CS		1	ZW
Mijdrecht	de Borsaliastraat	17	3641CS		1	NW
Mijdrecht	de Borsaliastraat	19	3641CS		1	ZO
Mijdrecht	de Borsaliastraat	19	3641CS		1	ZW
Mijdrecht	Gijsbert van Stoutenborchstraat	14	3641DL		1	ZO
Mijdrecht	Hoofdweg	14	3641PS		1	ZO
Mijdrecht	Hoofdweg	16	3641PS		1	NW
Mijdrecht	Hoofdweg	16	3641PS		1	NO
Mijdrecht	Hoofdweg	18	3641PS		1	ZO

Mijdrecht	Hoofdweg	26	3641PS		1	ZO
Mijdrecht	Hoofdweg	41	3641PP		1	ZO
Mijdrecht	Hoofdweg	41	3641PP		1	NO
Mijdrecht	Hoofdweg	43	3641PP		1	NW
Mijdrecht	Hoofdweg	59	3641PP		1	NW
Mijdrecht	Hoofdweg	63	3641PP		1	NW
Mijdrecht	Midrethstraat	18	3641CD	1		ZW
Mijdrecht	Midrethstraat	18	3641CD		1	ZO
Mijdrecht	Midrethstraat	20	3641CD	1		ZO
Mijdrecht	Midrethstraat	36	3641CD	1		ZW
Mijdrecht	Midrethstraat	38	3641CE		1	ZO
Mijdrecht	Midrethstraat	38	3641CE		1	NW

Figuur 1 Adressen geplaatste/geplande tijdelijke mitigatie.

Figuur 2 Geplande locaties tijdelijke mitigatie.

Permanente compensatie

Gierzwaluw

Binnen dit project wordt ter compensatie van de gierzwaluwnesten gekozen voor inbouwkasten en maatwerkvoorzieningen. In totaal worden er voor de gierzwaluw 65 voorzieningen aangebracht:

- 20 voorzieningen in de overstekken van alle noordoostelijke kopse gevels: bij 5 overstekken worden 4 prefab maatwerkkasten gerealiseerd (...);
- 26 voorzieningen aan de noordwestelijke straatgevels van de projectwoningen, gerealiseerd in clusters van 2: één inbouwkast (...) en één kast in de betimmering onder de dakgoot (...);
- 8 inbouwkasten (...) aan de zuidoostelijke straatgevels, in de buurt van de aangetroffen gierzwaluwnesten en in de schaduw van de dakgoot (...).
- 11 inbouwvoorzieningen (...) op drie noordoostelijke kopgevels, in clusters van 3 en 5 kasten bij elkaar.

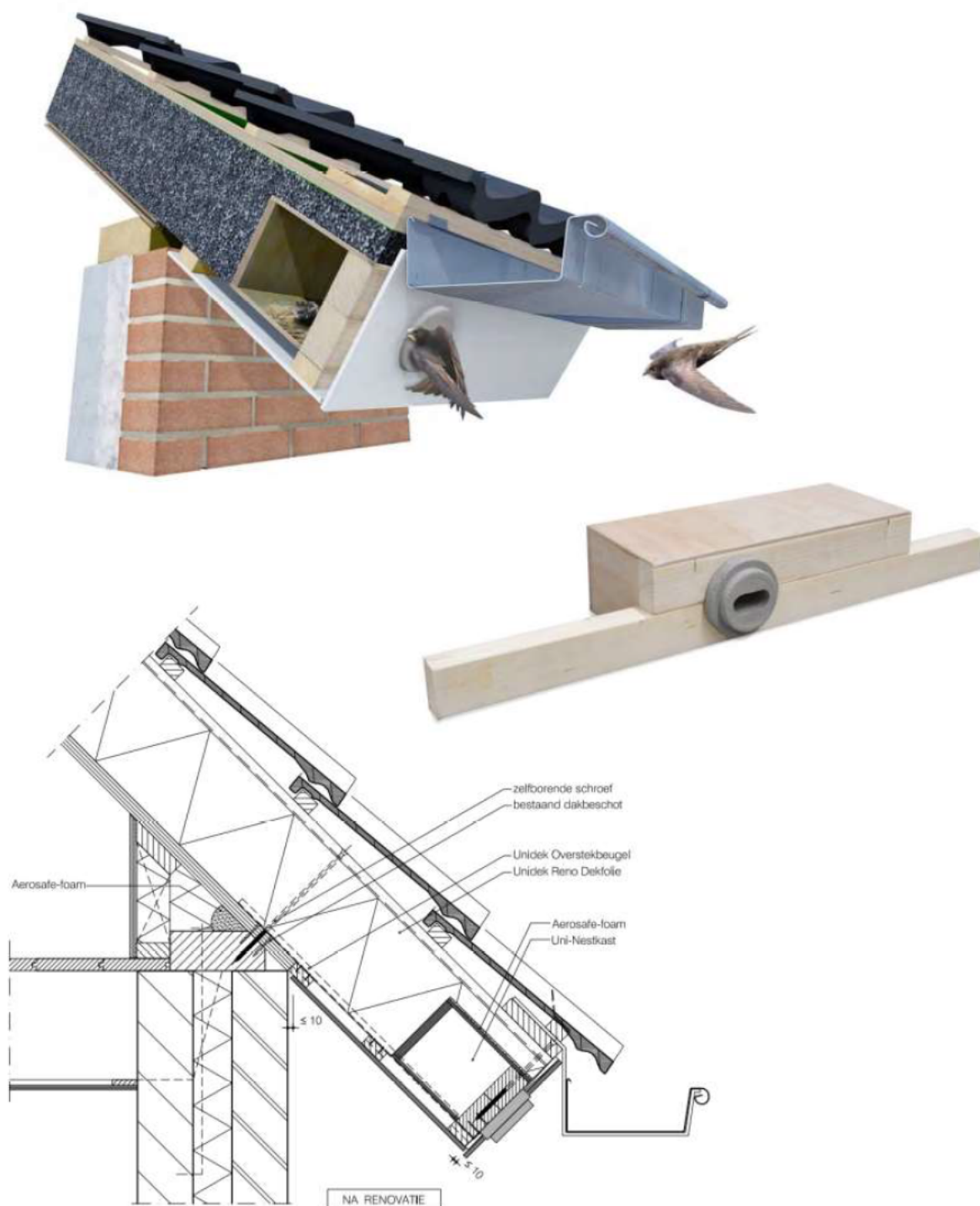
Op deze manier worden er 65 voorzieningen voor de gierzwaluw gerealiseerd die grote verspreiding en variatie bieden. Alle voorzieningen worden geplaatst conform het Kennisdocument.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Niet in de volle zon.
- Minimale 3 meter boven maaiveld of objecten.
- Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaatsen.

Om de nieuwe voorzieningen, die niet nabij de huidige nestlocaties liggen, onder de aandacht te brengen bij de gierzwaluwen, worden lokgeluiden gebruikt. Er worden lokgeluiden afgespeeld bij de nestgelegenheden in de periode tussen 1 juni en 15 juli, tussen 20:00 en 22:30 uur, bij de nieuwe voorzieningen waar voorheen geen verblijfplaatsen waren.

Details (maatwerk)voorzieningen

Figuur 3 De uni-nestkast Gierzwaluw van Unitura. Deze maatwerkinbouwkast kan o.a. ingebouwd worden in overstekken.

Figuur 4 De Vleermuiskast VML1 van Unitura. (...) Deze maatwerkinbouwkast kan o.a. ingebouwd worden in overstekken.

Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger

Binnen dit project wordt ter compensatie van de zomer- en paarverblijven van de gewone en ruige dwergvleermuis gedeeltelijk gekozen voor maatwerkvoorzieningen. In totaal dienen minimaal 40 voorzieningen geschikt als zomer- en paarverblijfplaats en 4 voorzieningen geschikt als kraamverblijfplaats voor desbetreffende soorten aangebracht te worden.

Dit gebeurt door bij alle kopgevels (m.u.v. de kopgevels aan de Bucho van Montzimastraat 34 en de Van Wassenaerstraat 34) de eerste 2 meter van het dakbeschot geschikt te maken voor vleermuizen, de huismus en de gierzwaluw. Het isolatiemateriaal op het dak wordt voorzien van Gripgaas GG2 of vleermuisvriendelijke dampopen folie, zodat de dieren grip hebben, niet verstrikt raken in het isolatiemateriaal en het isolatiemateriaal beschermd is. Het dakvlak wordt toegankelijk gemaakt door op minimaal 6 plekken in het overstek aan de muurzijde een opening te maken wat toegang verleend tot het dakvlak (54 openingen). Deze openingen dienen minimaal 3,5 cm bij 5 cm te zijn. Hierdoor kunnen alle genoemde soorten onder het dak vliegen/kruipen. Elk dakvlak wordt gezien als een verblijfplaats. Hiermee worden over de 9 kopgevels 18 voorzieningen voor vleermuizen op de daken aangebracht.

Aanvulling 9 januari 2024:

"De vleermuisoverstekken van Unitura bevatten een ruime invliegopening van houtbeton. De vleermuizen kunnen dus op het houtbeton rondom de invliegopening landen voordat ze de kast betreden.

De toegang tot het dakvlak wordt gerealiseerd door in het boeideel aan de muurzijde minimaal 6 openingen van minimaal 3,5 cm bij 5 cm te maken. De vleermuizen kunnen dus landen op de buitenmuur en via de openingen achter het boeideel doorkruipen richting het dakvlak. Het dakvlak zelf wordt voorzien van gripgaas zodat de vleermuizen het dakvlak verder kunnen betreden en kunnen doorkruipen."

Daarnaast worden bij dezelfde kopgevels voor vleermuizen ook 2 gebufferde prefab inbouwvoorzieningen per kopgevel in het overstek gerealiseerd (18 voorzieningen, (...)). Door bij 9 kopgevels het dakbeschot geschikt te maken en prefab inbouwvoorzieningen te plaatsen, wordt voor de gewone – en ruige dwergvleermuis een totaal van 28 voorzieningen aangebracht die groter en van betere kwaliteit zijn. Tenslotte worden er 12 geschakelde 2-laagse inbouwkasten (...) gerealiseerd.

Voor de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bij Midrethstraat 17 (kraamverblijfplaats van ongeveer 15 exemplaren, bevindt zich onder de dakgoot aan de zuidoostzijde) worden 4 kraamvoorzieningen gerealiseerd door het plaatsen van inbouwkraamkasten (...). Eén van deze kasten zal bij de Midrethstraat 17 op een noordgevel komen te hangen omdat hier het kraamverblijf is aangetroffen.

Alle voorzieningen worden geplaatst conform de Kennisdocumenten.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Variatie in expositie.
- Minimale vrije uitvliegruimte van 3 meter.

- Buiten direct bereik van (straat)verlichting.
- Geografische spreiding.

In de aanvullende gegevens ontheffingsaanvraag Midrethstraat van 9 oktober 2023 geeft u aan: "Voor de permanente voorzieningen zal aan elke voorgestelde standaardinbouwkast [afmeting buitenmaat 48.7x88x14.5 cm] (bestaande uit vier modules) twee extra modules [afmeting buitenmaat 48.7x22x15.2 cm] geschakeld worden tot een voorziening van drie modules breed en twee hoog.

Het oppervlak van de nu voorgestelde kast is circa 0,64 m² ten opzichte van de 0,56 m² van een kast van 80x70cm.

Naast de inbouwkasten wordt op elke kopgevel ook al de eerste 2 meter onder de dakbedekking geschikt gemaakt als verblijfplaats voor vleermuizen. Dit biedt ook extra ruimte die door de kraamkolonie gebruikt kan worden (circa 187 m²: 11 kopgevels, woning van 8,5 meter breed)."

Figuur 5 Voorbeeld van 6 aan elkaar geschakelde inbouwkasten.

Laatvlieger

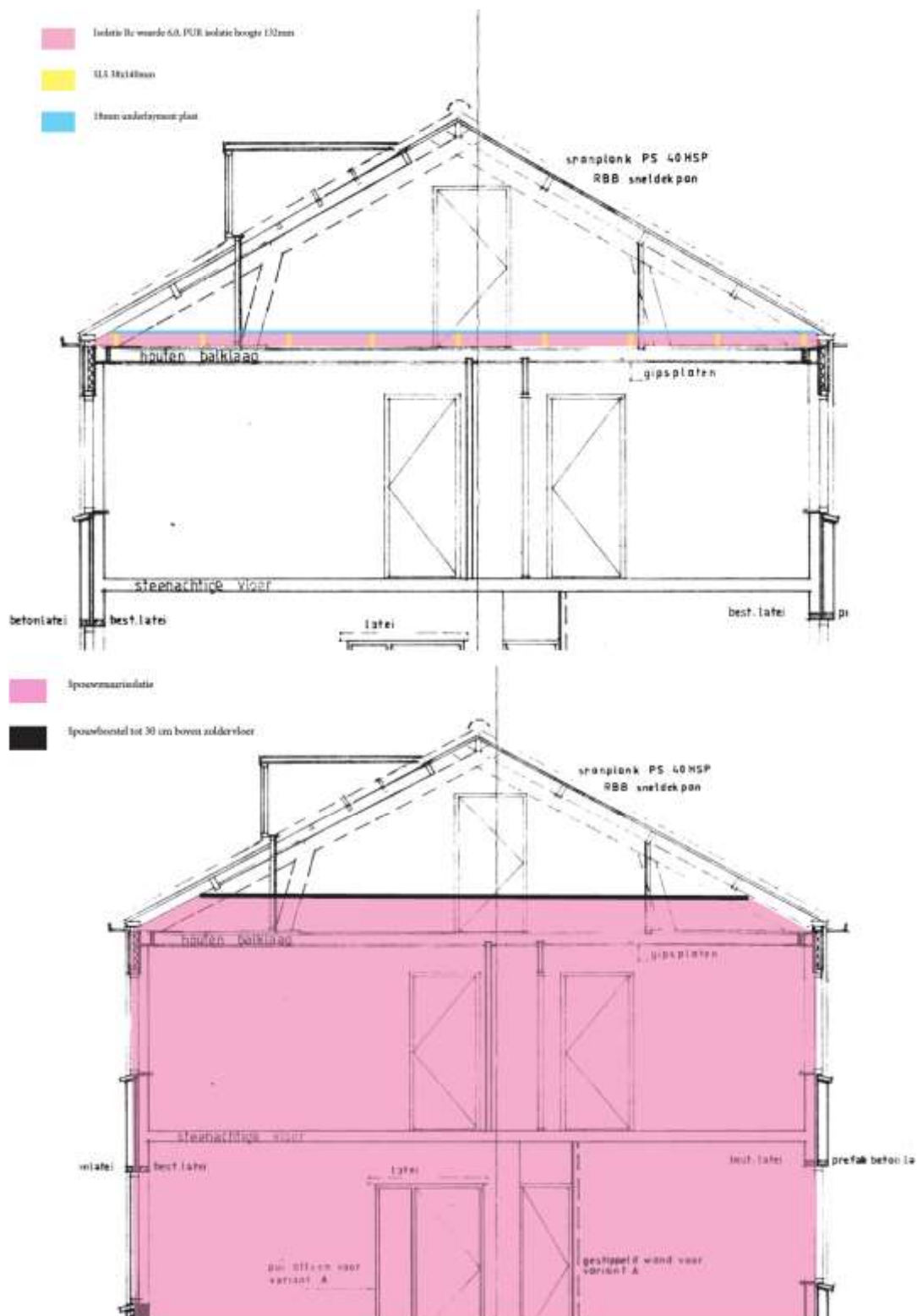
Voor de laatvlieger blijven de huidige verblijfplaatsen beschikbaar. Bij de laatvlieger kraamverblijfplaatsen aan de Bucho van Montzimastraat 34 (kraamverblijf van ongeveer 25 exemplaren onder nokpannen zuidwestzijde) en aan de Van Wassenaerstraat 34 (8 dieren onder nokpannen aan de zuidwestzijde) blijft (deels) intact. Het dak zal niet geïsoleerd worden. In plaats hiervan wordt de zoldervloer en de spouw tot maximaal 30 cm boven de huidige zoldervloer geïsoleerd. De spouw bij de zolderverdieping wordt afgezien van deze onderste 30 cm niet geïsoleerd door deze af te schermen met spouwborstels.

De daken zullen voorzien worden van zonnepanelen. Om verstoring van het microklimaat onder de dakpannen te voorkomen zullen de zonnepanelen pas vanaf de 5de pannenrij, gezien van de kopgevel, geplaatst worden.

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het kraam- en zomerperiode.

Figuur 6 Weergave maatwerkvoorziening voor de laatvlieger. De groen aangegeven delen worden niet geïsoleerd en blijven intact. In plaats van de zoldermuur en -spouw wordt de zoldervloer en de onderste 30 centimeter van de zolderspouw geïsoleerd. De zwarte lijn op de gevel geeft aan waar de spouwborstels aangebracht zullen worden om te voorkomen dat isolatiemateriaal in het bovenste deel van de zolderspouw terecht komt.

Figuur 7 Schematische weergave van isolatie zoldervloer en de spouw tot 30 cm boven de zoldervloer bij de woningen waar laatvliegervblijven zijn aangetroffen (Bucho van Montzimastraat 34 en Van Wassenaerstraat 34)

Vereiste aantal voorzieningen (volgens mitigatiefactor)	Geplande permanente mitigatie	Overmitigatie
40 voorzieningen gewone en ruige dwergvleermuis 4 kraamvoorzieningen gewone dwergvleermuis 2 kraamlocaties laatvlieger weer beschikbaar maken 0 voorzieningen huismus 65 voorzieningen gierzwaluw	Dak toegankelijk via onderkant overstek (6 openingen per kopgevel = 54 openingen) geschikt voor gewone- en ruige dwergvleermuis alsook laatvlieger. Dit levert 18 geschikte plekken voor vleermuizen op. 30 van deze openingen zijn geschikt voor de huismus door de noordoostelijke ligging. 10 gebufferde inbouwvoorzieningen in overstek voor gewone- en ruige dwergvleermuis 12 geschakelde inbouwkasten voor gewone- en ruige dwergvleermuis 4 kraamverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis 8 gebufferde inbouwvoorzieningen in overstek 2 kraamlocaties laatvlieger beschikbaar houden 33 voorzieningen gierzwaluw in gootbetimmering 32 inbouwvoorzieningen voor gierzwaluw	30 openingen naar het dakvlak, geschikt voor de huismus door de noordoostelijke ligging. 8 gebufferde inbouwvoorzieningen in overstek

Figuur 8 Geschatte aantallen voorzieningen die als permanente mitigatie gerealiseerd worden. In de tabel zijn de gecorrigeerde aantallen zomerverblijfplaatsen van vleermuizen aangehouden voor de berekening van het vereiste aantal voorzieningen. (*) Bij de overmitigatie is het toegankelijk maken van het dak via de kantpannen niet meegerekend in de aantallen, omdat dit lastig te kwantificeren is (verschillende soorten die gebruikmaken van dezelfde ruimte en geen individuele ruimten).

Bijlage 3: Locatie plangebied

Bron: "Nader onderzoek Wet natuurbescherming complex 3205 en 3211 in Mijdrecht", van 30 januari 2023.

Figuur 9 Plangebied complex 3205.3211

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Bron: "Concept activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Planmatig onderhoud met energetische maatregelen voor complex 3205, Midrethstraat in Mijdrecht", van 21 maart 2023.

Complex	Straat	Huisnummer	Postcode	Huisnummer	Gierwalw nest	Vleermuis zomerverblijf	Vleermuis zomerverblijf soort	Vleermuis kraa mverblijf	Vleermuis kraa mverblijf soort	Vleermuis paarverblijf	Vleermuis paarverblijf soort
	Bucho van Montzimastraat	34			1			1	lv		
	Bucho van Montzimastraat	26								1	rd
	Midrethstraat	17						1	gd		
	Midrethstraat	35			1					1	rd
	Van Wassenaerstraat	12								1	gd
	Van Wassenaerstraat	14			1						
	Van Wassenaerstraat	17			1						
	Van Wassenaerstraat	18			1						
	Van Wassenaerstraat	22			1						
	Van Wassenaerstraat	24			1						
	Van Wassenaerstraat	26			1						
	Van Wassenaerstraat	28			1						
	Van Wassenaerstraat	30			1						
	Van Wassenaerstraat	34			2			1	lv		
	Van Wassenaerstraat	35			1					1	rd

Figuur 10 Adressen en de aangetroffen verblijfplaatsen van beschermde soorten. m1 = mogelijke verblijfplaats; x = betreft meerdere woningen/gebouwen toegekend aan hetzelfde territorium, waarbij de woning met de hoogste potentie in de tabel is opgenomen als '1'; gd = gewone dwergvleermuis; rd = ruige dwergvleermuis; lv = laatvlieger

Figuur 11 Aangetroffen verblijfplaatsen beschermde soorten.